
OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU

2017 Rhif 327 (Cy. 82)

**ARDRETHU A PHRSIO,
CYMRU**

**Rheoliadau Ardrethu Annomestig
(Darpariaethau Amrywiol) (Cymru)
2017**

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn gwneud darpariaeth mewn cysylltiad ag ardrethu annomestig o dan Ran III o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988 ("Deddf 1988") o ran Cymru.

Maent yn ail-wneud, o ran Cymru, ddarpariaethau Rheoliadau Ardrethu Annomestig (Darpariaethau Amrywiol) 1989 ("Rheoliadau 1989") er mwyn adlewyrchu'r ffaith y gweinyddir ardrethi annomestig ar wahân i'w gilydd yng Nghymru a Lloegr ac y cymhwysir rhan III o Ddeddf 1988 ar wahân i Gymru a Lloegr fel y darperir gan adran 140 o Ddeddf 1988.

Mae rheoliad 2 yn gwneud darpariaeth ynghylch cynnwys rhestrau ardrethu lleol yn ychwanegol at yr hynny a wnaed yn adran 42 o Ddeddf 1988. Mae'n ei gwneud yn ofynnol i'r rhestrau ddangos disgrifiad o bob hereditament, ei gyfeiriad ac unrhyw gyfeirnod a briodolir iddo gan y swyddog prisio. Mae hefyd yn ofynnol i restrau lleol ddangos pan fo Tribiwnlys Prisio Cymru neu'r Uwch Dribiwnlys wedi cyfarwyddo i addasiad gael ei wneud, a chyfanswm y gwerthoedd ardrethol a ddangosir.

Mae rheoliad 3 yn gwneud darpariaeth ar gyfer prisio mwyngloddiau a chwareli yng Nghymru. Bydd cyfran y symiau sy'n daladwy mewn cysylltiad ag echdynnu mwynau o hereditamentau o'r fath fel sy'n berthnasol i werth cyfalaf y mwynau a echdynnir yn cael ei diystyru at ddibenion prisio; a thybir mai 50 y cant o'r cyfanswm yw elfen cyfalaf symiau o'r fath.

Mae rheoliad 4 yn gymwys i uned o eiddo a fyddai, oni bai ei bod wedi ei rhannu gan ffin rhwng awdurdodau bilio yng Nghymru, yn cael ei thrin fel un hereditament. Mae rheoliad 4 yn darparu bod uned o

eiddo o'r fath i'w thrin fel un hereditament, a'i bod i'w thrin fel pe bai wedi ei lleoli yn yr ardal lle lleolir y rhan honno o'r eiddo yr ymddengys fod ganddi'r gwerth ardrethol mwy neu'r mwyaf. Pan fo'r gwerthoedd yn gyfartal neu fod anghytuno, gwneir darpariaeth i benderfynu ar yr ardal hon drwy i'r swyddog neu'r swyddogion prisio perthnasol fwrw coelbren. Gwneir darpariaeth arbennig pan fo'r hereditament yn fwynglawdd neu'n chwarel, neu'n eu cynnwys.

Mae rheoliad 5 yn gwneud diwygiadau canlyniadol angenrheidiol i reoliadau eraill ac mae rheoliad 6 yn gwneud diwygiadau canlyniadol i Reoliadau 1989 sy'n parhau i fod yn gymwys mewn perthynas â Lloegr.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. O ganlyniad, ystyriwyd nad oedd yn angenrheidiol cynnal asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Rheoliadau hyn.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU

2017 Rhif 327 (Cy. 82)

**ARDRETHU A PHRSIO,
CYMRU**

**Rheoliadau Ardrethu Annomestig
(Darpariaethau Amrywiol) (Cymru)
2017**

Gwnaed 6 Mawrth 2017

*Gosodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol
Cymru* 10 Mawrth 2017

Yn dod i rym 1 Ebrill 2017

Mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn drwy arfer y pwerau a roddir i'r Ysgrifennydd Gwladol gan adrannau 42(5)(1), 64(3)(b), 143(1) a (2) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988, a pharagraff 2(8) a (9) o Atodlen 6 iddi, ac sydd wedi eu breinio bellach ynddynt hwy i'r graddau y maent yn arferadwy o ran Cymru(2).

Enwi, cychwyn, cymhwyso a dehongli

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Ardrethu Annomestig (Darpariaethau Amrywiol) (Cymru) 2017 a deuant i rym ar 1 Ebrill 2017.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru.

(3) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr “y Ddeddf” (“*the Act*”) yw Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988;

ystyr “hereditament” (“*hereditament*”) yw hereditament yng Nghymru;

-
- (1) Gweler adran 146(6) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988 p. 41 i gael ystyr “prescribed”.
- (2) Trosglwyddwyd pwerau'r Ysgrifennydd Gwladol i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan Orchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999 (O.S. 1999/672) ac maent wedi eu breinio bellach yng Ngweinidogion Cymru yn rhinwedd adran 162 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32) a pharagraff 30(1) o Atodlen 11 iddi.

ystyr “Rheoliadau 1989” (“*the 1989 Regulations*”) yw Rheoliadau Ardrethu Annomestig (Darpariaethau Amrywiol) 1989(1); ac

ystyr “rhestr” (“*list*”) yw rhestr ardrethu leol a lunnir gan swyddog prisio awdurdod bilio yng Nghymru o dan adran 41 neu 41A(2) o’r Ddeddf.

Gwybodaeth mewn rhestrau ardrethu lleol

2.—(1) Mewn cysylltiad â phob hereditament a ddangosir ar restr, rhaid i’r rhestr gynnwys yr wybodaeth a ganlyn—

- (a) disgrifiad o’r hereditament;
- (b) ei gyfeiriad; ac
- (c) unrhyw gyfeirnod a briodolwyd iddo gan y swyddog prisio.

(2) Mewn cysylltiad ag unrhyw addasiad y cyfarwyddir ei wneud gan dribiwnlys, rhaid i’r rhestr nodi pa un a roddwyd y cyfarwyddyd gan Dribiwnlys Prisio Cymru neu’r Uwch Dribiwnlys(3).

(3) Rhaid i restr ddangos cyfanswm y gwerthoedd ardrethol a ddangosir yn y rhestr yn unol ag adran 42(4) o’r Ddeddf ar unrhyw ddiwrnod y mae mewn grym.

Prisio mwyngloddiau a chwareli

3.—(1) Mae’r rheoliad hwn yn gymwys i unrhyw hereditament—

- (a) sy’n fwynglawdd neu’n chwarel, neu’n eu cynnwys; neu
- (b) y mae’r hereditament cyfan neu ran ohono wedi ei feddiannu ynghyd â mwynglawdd neu chwarel mewn cysylltiad â storio neu dynnu ymaith ei fwynau neu ei sbwriel.

(2) Wrth benderfynu ar swm y rhent a amcangyfrifir o dan baragraff 2 o Atodlen 6 i’r Ddeddf mewn perthynas â hereditament y mae’r rheoliad hwn yn gymwys iddo—

- (a) rhaid diystyru symiau—
 - (i) sy’n daladwy mewn cysylltiad ag echdynnu mwynau o unrhyw ran o’r hereditament sy’n dir a feddiennir at y diben o gloddio a gweithio mwynau, eu graddio, eu golchi, eu malu a’u gwasgu; ac

(1) O.S. 1989/1060.
(2) Mewnosodwyd gan Ddeddf Llywodraeth Leol (Cymru) 1996 p. 19 adran 37.
(3) Mae Rheoliadau Ardrethu Annomestig (Newid Rhestri ac Apelau) (Cymru) (O.S. 2005/758) yn rhagnodi’r weithdrefn ar gyfer apelio.

- (ii) y gellir eu priodoli i werth cyfalaf y mwynau a echdynnir; a
 - (b) rhaid tybio mai cyfran y symiau sy'n daladwy ar gyfer echdynnu mwynau y gellir eu priodoli i werth cyfalaf y mwynau yw 50 y cant.
- (3) Yn y rheoliad hwn—

nid yw “tir” yn cynnwys adeiladau, strwythurau, ffyrdd, siafftiau, mynedfeydd na gweithfeydd eraill;

mae unrhyw gyfeiriad at fwynglawdd neu chwarel yn cynnwys cyfeiriad at ffynnon neu dwll turio, neu at ffynnon a thwll turio ar y cyd; ac

oni fydd y cyd-destun yn mynnu fel arall, mae i'r ymadroddion a ddefnyddir yn nhestun Saesneg y Rheoliadau hyn ac yn Neddf Mwynfeydd a Chwareli 1954⁽¹⁾ yr un ystyr ag yn y Ddeddf honno.

Eiddo trawsffiniol yng Nghymru

4.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys i unrhyw uned o eiddo yng Nghymru (“eiddo perthnasol”) sy'n hereditamentau ar wahân yn unig oherwydd y cânt eu rhannu gan ffin rhwng awdurdodau bilio.

(2) Mae eiddo perthnasol i'w drin drwy gydol unrhyw gyfnod perthnasol—

- (a) fel un hereditament; a
- (b) fel pe bai wedi ei leoli yn ardal yr awdurdod bilio y lleolir y rhan honno o'r eiddo y byddai, oni bai am y rheoliad hwn, yr hereditament yr ymddengys i'r swyddog neu'r swyddogion prisio perthnasol fod iddo'r gwerth ardrethol mwy neu (yn ôl y digwydd), y gwerth ardrethol mwyaf ar y diwrnod perthnasol.

(3) Ond—

- (a) pan fo eiddo perthnasol yn cynnwys tir sydd o fewn rheoliad 3 (prisio mwyngloddiau a chwareli) (ond nad yw'n cynnwys tir o'r fath yn unig)—
 - (i) mae unrhyw dir o'r fath i'w ddiystyru; a
 - (ii) mae'r eiddo perthnasol i'w drin fel pe bai wedi ei leoli, drwy gydol unrhyw gyfnod perthnasol, yn ardal yr awdurdod bilio y lleolir y rhan honno o'r eiddo a fyddai, oni bai am y rheoliad hwn, yr hereditament yr ymddengys i'r swyddog neu'r swyddogion prisio perthnasol fod iddo'r gwerth ardrethol mwy neu (yn ôl y

⁽¹⁾ 1954 p. 70.

digwydd), y gwerth ardrethol mwyaf ar y diwrnod perthnasol.

- (b) Mae'r ardal awdurdod bilio y mae'r eiddo perthnasol i'w drin fel pe bai wedi ei leoli ynddi i'w phenderfynu drwy i'r swyddog neu'r swyddogion prisio perthnasol fwrw coelbren—
- (i) pan fo'r eiddo perthnasol yn cynnwys yn unig dir sydd o fewn rheoliad 3 ar y diwrnod perthnasol;
 - (ii) pan ymddengys i'r swyddog neu'r swyddogion prisio perthnasol bod gwerthoedd ardrethol y rhannau o'r eiddo perthnasol yn gyfartal; neu
 - (iii) pan fo mwy nag un swyddog prisio perthnasol ac nad yw'r swyddogion hynny yn cytuno pa ran o'r eiddo perthnasol sydd â'r gwerth ardrethol mwy neu'r mwyaf.

(4) Yn y rheoliad hwn—

ystyr “cyfnod perthnasol” (“*relevant period*”) yw'r cyfnod sy'n dechrau â'r diwrnod perthnasol ac sy'n dod i ben pan fo rhestr ardrethu leol newydd wedi ei llunio;

ystyr “diwrnod perthnasol” (“*relevant day*”) yw diwrnod pan fo'n rhaid llunio rhestr ardrethu leol neu, pan fyddai'r hereditament yn cael ei ddangos i ddechrau mewn rhestr o'r fath am unrhyw ddiwrnod ar ôl y diwrnod pan fo'n rhaid llunio rhestr o'r fath, y diwrnod y byddai'n cael ei ddangos yn y lle cyntaf; ac

ystyr “swyddog prisio perthnasol” (“*relevant valuation officer*”) yw swyddog prisio awdurdod bilio y mae unrhyw ran o'r eiddo perthnasol wedi ei leoli yn ei ardal.

Diwygiadau canlyniadol

5.—(1) Yn rheoliad 1(2) o Reoliadau Ardaloedd Gwella Busnes (Cymru) 2005(1), yn y diffiniad o “hereditament”, yn lle “unrhyw hereditament y mae rheoliad 6 o Reoliadau Ardrethu Annomestig (Darpariaethau Amrywiol) 1989” rhodder “unrhyw hereditament y mae rheoliad 4 o Reoliadau Ardrethu Annomestig (Darpariaethau Amrywiol) (Cymru) 2017”.

(2) Yn rheoliad 4(2) o Reoliadau Rhestr Ardrethu Canolog (Cymru) 2005(2), yn lle “Regulation 6 of the Non-Domestic Rating (Miscellaneous Provisions) Regulations 1989 (cross-boundary hereditaments)” rhodder “Regulation 4 of the Non-Domestic Rating

(1) O.S. 2005/1312.
 (2) O.S. 2005/422.

(Miscellaneous Provisions) (Wales) Regulations 2017
(cross-boundary property in Wales)”.

Diwygiadau canlyniadol i Reoliadau 1989

6.—(1) Mae Rheoliadau 1989 wedi eu diwygio fel a ganlyn.

(2) Yn rheoliad 1—

- (a) yn y teitl, ar ôl “commencement” mewnosoder “, application”;
- (b) ym mharagraff (2) yn lle’r diffiniad o “list” rhodder ““list” means a local rating list compiled by the valuation officer for a billing authority in England under section 41 of the Act”;
- (c) ym mharagraff (2) ar ôl y diffiniad o “the Act” hepgorer “and” ac yn y man priodol mewnosoder ““hereditament” means a hereditament in England; and”; a
- (d) ar ôl paragraff (2), mewnosoder—

“(3) These Regulations apply in relation to England.”.

(3) Yn rheoliad 6(1) ar ôl “any unit of property” mewnosoder “in England”.

Dirymu

7. Mae erthygl 3 o Orchymyn Ad-drefnu Llywodraeth Leol (Cymru) (Cyllid) (Diwygiadau Amrywiol a Darpariaethau Trosiannol) 1996(1) wedi ei dirymu.

Mark Drakeford

Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid a Llywodraeth
Leol, un o Weinidogion Cymru
6 Mawrth 2017

(1) O.S. 1996/619.